

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

دانشکده علوم پزشکی نیشابور معاونت بهداشتی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیشابور

کوروناویروس عامل بیماری تنفسی در چین

۲۰۱۹-nCoV

مقدمه

کوروناویروس ها خانواده ویروسی بزرگی هستند که در پرند ها و پستانداران و گروه زیادی از حیوانات دیده می شوند .
۶ گونه از آن می تواند انسان را بیمار کند . ۴ گونه سرماخوردگی ایجاد کرده و ۲ گونه دیگر یکی MERS و دیگری SARS ایجاد می کند . نوع هفتم ویروسی کاملاً جدید است و کورونا ویروس چین را ایجاد کرده است .

تاریخچه کوروناویروس ها

- خانواده کوروناویروس ها به عنوان یکی از علل مهم سرماخوردگی چندان در نزد جامعه بهداشت و درمان جهان جدی تلقی نمی شدند تا سال ۲۰۰۲ که کوروناویروس سارس (SARS) به عنوان یک گونه جدید کوروناویروسی توانستند از خفاش به گربه چینی منتقل شده و از آن به انسان انتقال یابند و باعث بیماری تنفسی شدید شوند . در تابستان ۲۰۰۳ این ویروس بطور کلی ناپدید شد.
- سال ۲۰۱۲ کوروناویروس جدیدی کشف شد که باعث مرگ یک پیرمرد عربستانی در جده شد و به نام کوروناویروس مرس (MERS) نامیده شد . این کوروناویروس ۷ سال است که همچنان در عربستان و کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و شترهای پاکستان وجود دارد.

سارس (SARS)

- نوعی بیماری خطرناک تنفسی است که از سال ۲۰۰۲ شیوع پیدا کرده است. شیوع آن از کشور جمهوری خلق چین و به سرعت به دیگر کشورهای آسیای شرقی مثل هنگ کنگ، تایلند، ویتنام و سنگاپور و بعد به کشورهای آمریکای شمالی مثل کانادا و آمریکا سرایت کرد. عامل آن نوعی ویروس از گروه کورونا ویروس است.
- این بیماری بین انسان و حیوان مشترک است و حدود **ده درصد** مرگ و میر دارد. علائم اولیه شبیه آنفلوآنزا است (تب، خستگی، بدن درد، سرفه و گلودرد) سپس علائم تنفسی مانند تنگی نفس و دشواری تنفس ایجاد می شود .

نشانگان تنفسی خاورمیانه یا مرس (MERS) :

- یک بیماری ویروسی است که نخستین بار در سال ۲۰۱۲ در عربستان سعودی گزارش شد. این بیماری در اثر ویروسی از خانواده کوروناویروس به اسم MERS-CoV ایجاد می شود. حدود یک سوم از مبتلایان به MERS جان می بازند.

- علائم آن عبارت است از:

- تب، سرفه و تنگی نفس

- علایم مربوط به دستگاه گوارش از قبیل اسهال

- نارسایی تنفسی

- نارسایی اعضای بدن بخصوص در کلیه ها ، قلب و مغز

- مخزن : شتر های تک کوهانه و خفاش

- تاکنون همه موارد بیماری از ۶ کشور درون یا نزدیک عربستان سعودی گزارش شده اند. این ویروس از طریق

تماس نزدیک از افراد آلوده به دیگران منتقل شده است. این ۶ کشور عبارتند از: عربستان سعودی، امارات

متحدہ عربی، قطر، عمان، یمن و کویت. تا کنون مواردی نیز در ۷ کشور دیگر به دلیل سفر به کشورهای بالا

گزارش شده اند که عبارتند از:

- انگلیس، فرانسه، تونس، ایتالیا، مالزی، آمریکا و کره جنوبی

کشف کورونا ویروس جدید

- ۳۱ ماه دسامبر ۲۰۱۹ میلادی، خوشه ای از موارد عفونت شدید تنفسی (۲۷ نفر) در شهر ووهان استان هوبای، کشور چین گزارش شد.

- ۹ ژانویه این ویروس کشف شد و اعلام شد که ۷۰٪ قرابت ژنتیکی با سارس دارد.

- در حال حاضر این ویروس را به اختصار ۲۰۱۹-nCoV نام گذاری موقت نموده اند .

- در ۱۱ ژانویه ۲۰۲۰ اولین مورد فوت ناشی از ویروس گزارش شد.

nCoV-۲۰۱۹

- بر اساس مشاهدات اینگونه به نظر می رسد که برخی از بیماران تاریخچه حضور یا کار در بازار عمده فروش ماهی و غذاهای دریایی را دارند. بازار مذکور بلافاصله در روز اول ژانویه ۲۰۲۰ تعطیل شد و اقدامات سلامت محیط و گندزدایی در آنجا به طور کامل به انجام رسید. چند روز بعد ، پس از رد تشخیص آنفلوانزا فصلی، آنفلوانزا پرندگان، آدنوویروس، کوروناویروس سارس و مرس و سایر عوامل بیماریزای دیگر ، یک کوروناویروس جدید که ۷۰٪ قرابت ژنتیکی با سارس دارد و در زیرگونه Sarbecovirus قرار دارد مشخص شد.

فروشگاه غذاهای دریایی و گوشت در شهر ووهان

نکته

- این بازار ، محل خرید و فروش حیوانات قاچاق هم بوده است .
(گمانه زنی در مورد اینکه خفاش ، گربه ، یا مار و... مخزن احتمالی بیماری هستند.)

اطلاعات موجود:

۱. علائم بالینی شامل: تب، گلودرد، سردرد، آبریزش بینی، سرفه و مشکل تنفسی است. دوره کمون بیماری (از زمان ورود ویروس به بدن تا شروع علائم بالینی) ۷ روز است.
۲. این بیماری جدید یک بیماری قابل انتقال از حیوان به انسان محسوب می شود. اما هنوز راه های انتقال، مخازن حیوانی، راه های پیشگیری، تظاهرات دقیق بالینی آن مشخص نشده است و نیاز به مطالعات بیشتر دارد.

تفاوت کورونا ویروس جدید با سارس و مرس :

در قدرت واگیری و سرایت و کشندگی

این ویروس ها است .

قدرت واگیری در کورونا ویروس جدید
خیلی زیاد است اما کشندگی کمی دارد .

میزان کشندگی

✓ سارس ۱۰ درصد

✓ کوروناویروس MERS ۳۰ درصد

✓ ویروس ۲۰۱۹-nCoV ۴ درصد

nCoV-۲۰۱۹

- در حال حاضر واکسن برای این ویروس نداریم .

- درمان آنتی ویرال اختصاصی برای nCoV وجود ندارد اما برای بیمار درمانهای حمایتی گذاشته می شود .

لذا داشتن ظن بالینی بالا و پرسش از شرح حال سفر و تماس از بیماران تب دار و بیماران دارای علائم تنفسی نقش بسیار مهمی در برنامه پیشگیری و کنترل این بیماری دارد.

کشورهای در لیست ویروس جدید :

- ۲۷ کشور در تاپ لیست این بیماری قرار دارند که:
- چین
- ژاپن
- سنگاپور
- تایلند
- کره جنوبی
- مالزی
- تایوان
- آلمان
- استرالیا
- ویتنام
- اوکراین
- آمریکا
- فرانسه
- ماکائو
- امارات
- کانادا
- فیلیپین، هند، ایتالیا، روسیه، فرانسه، فنلاند، کامبوج، نپال، ...

آخرین آمار بیماری در جهان و ایران

- آخرین آمار این بیماری در جهان تا تاریخ ۲۳ بهمن ماه ۹۸:
۴۵۱۷۱ هزار نفر درگیرند و ۱۱۱۵ نفر مرگ گزارش شده است .
- موارد قطعی در تایلند ، ژاپن ، هنگ کنگ ، سنگاپور ، تایوان ، مالزی و آمریکا و ایتالیا و ... گزارش شده است .
- در ایران فعلا موردی نداشتیم

تعریف موارد بیماری برای نظام مراقبت

• مورد مشکوک:

۱ - فرد مبتلا به بیماری شدید تنفسی تبار (سندرم SARI) که به دلیل تب، سرفه و ... نیازمند بستری در بیمارستان می باشد، و عامل بیماریزای دیگری برای توجیه بیماری وی متصور نیست و:

حداقل یکی از مشخصات ذیل را دارا باشد

الف: سابقه سفر به کشور چین، در عرض ۱۴ روز قبل از شروع علائم بیماری

ب: علی رغم درمان های مناسب برای پنومونی پاسخ بالینی نامناسب بوده است . (بدون توجه به سابقه سفر و ملیت بیمار و با تایید فوکال پوینت دانشگاه)

تعریف موارد بیماری برای نظام مراقبت

• مورد مشکوک:

۲- بیمار دارای علائم تنفسی با هر شدتی که باشد در عرض ۱۴ روز قبل از شروع علائم بالینی یکی از انواع تماس های ذیل را داشته باشد:

الف: تماس نزدیک با مورد قطعی و علامتدار بیماری
nCoV-۲۰۱۹

ب:مراقبت مستقیم از بیمار مبتلا به SARI ناشی از nCoV-
۲۰۱۹

• مورد قطعی:

– بیمار مشکوکی که دارای نتیجه **مثبت** قطعی آزمایشگاه باشد.

عاقبت

بیماران :

بسیاری از بیمارانی که تا کنون شناسایی شده اند تب داشته اند . هنوز مشخص نیست چه تعداد از بیماران ممکن است بدون تب باشند .

- (موارد خفیف سرپایی) : ۶۵٪ تا ۷۰ درصد علایم خفیف و سرماخوردگی معمولی دارند .

- ۲۵ درصد نیاز به بستری در بیمارستان دارند با علایم ذات الریه یا سینه پهلوی که از این گروه ۲۰ درصد علایم متوسط داشته و در بخشها بستری می شوند و ۵ درصد علایم شدید داشته و باید در ICU بستری شوند .

- مرگ : بین ۲ تا ۴ درصد ؟ (هنوز کاملاً مشخص نیست)

شرایط موثر در مرگ و میر

بیشتر فوت شدگان افراد **مذکر و مخصوصاً با سن بالا** و یا کسانی بوده اند که نقص ایمنی داشته یا دارای بیماری زمینه ای داشته اند :

۱. دیالیز	۵. نارسایی کلیه
۲. سن بالا و قوای جسمانی ضعیف	۶. نارسایی کبدی
۳. سرطان و شیمی درمانی	۷. نارسایی قلبی
۴. آسم و بیماری های مزمن تنفسی	۸. دیابت کنترل نشده

راه انتقال بیماری

۱. از راه قطرات تنفسی (عطسه و سرفه)
۲. تماس مستقیم با بیمار (روبوسی ، در آغوش گرفتن ، دست دادن با بیمار)
۳. تماس غیر مستقیم با بیمار (تماس دست و صورت با وسایل و سطوح آلوده به قطرات تنفسی بیمار)
۴. ؟

Figure (3-4)

توصیه های بهداشتی :

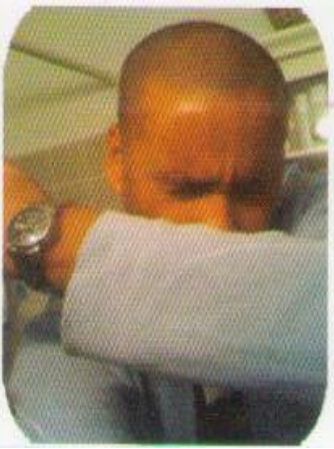
- از دست دادن و روبوسی کردن با افراد دارای علایم تنفسی (سرفه، عطسه خودداری کنید.
- دهان و بینی خود را هنگام سرفه و عطسه با دستمال (ترجیحا) و یا آستین بپوشانید.

- به طور مداوم و در هر زمان ممکن اقدام به شست و شوی کامل دستها با آب و صابون کنید.

- مدت شست و شوی دستها حداقل به اندازه ۲۰ ثانیه باشد و تمامی قسمتهای دست (انگشتان خصوصا انگشت شست، کف دست و مچ دست) شسته شود.

- در صورت عدم دسترسی به آب از ژل های ضدعفونی کننده با پایه الکل که نیاز به شستشو با آب ندارند، برای شستن دست استفاده کنید.

- از رها کردن دستمال کاغذیهای مصرف شده در محیط خودداری کنید.
- از تماس دست آلوده به چشم، بینی و دهان خود پرهیزید.

توصیه های بهداشتی :

- به مسافرانی که عازم چین هستند توصیه میشود از تماس با حیوانات اهلی/ وحشی خودداری کنند.
- از خوردن مواد غذایی نیم پز خودداری کنید.
- پس از بازگشت از چین ، در صورت داشتن علائم تنفسی تب دار ، بیمار باید ضمن رعایت اصول حفاظت فردی (شستن دست و استفاده از ماسک) به نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی مراجعه کنید.
- از بیماران مبتلا به علائم تنفسی (نظیر سرفه و عطسه) ، حداقل ۱ متر فاصله داشته باشید.
- حریم عفونی افراد، شعاع یک متر اطراف هر فرد (چه سالم و چه بیمار) است. همیشه این حریم را رعایت کنیم

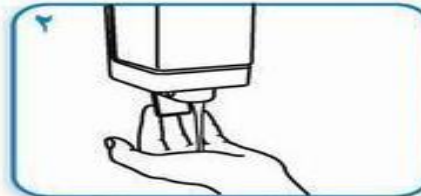
چطور دست ها را بشوئیم؟

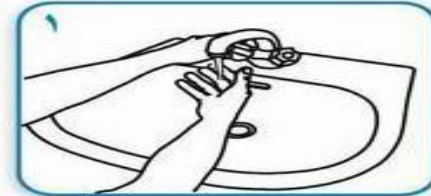
مدت کل مراحل: ۴۰ تا ۶۰ ثانیه

کف دست ها را
به هم بمالید

صابون کافی برای پوشاندن
سطح دستها بردارید

دستها را با آب خیس کنید

پشت انگشت ها را داخل کف
دستها ببرید تا در هم قفل شوند

مالیدن کف دستها با
انگشت های درهم

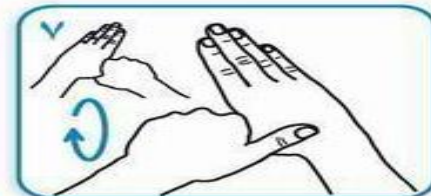
کف دست راست بر پشت دست چپ
با انگشت های درهم و بالعکس

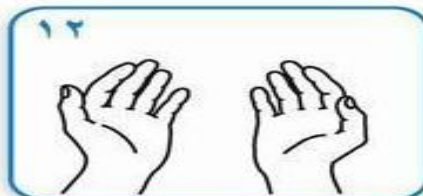
دستها را با آب شستشو دهید

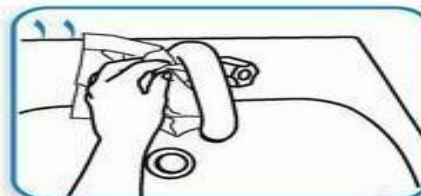
مالش های مدور و رفت و برگشتی
با انگشتان بسته یک دست
روی کف دست دیگر و بالعکس

مالش گردشی شست یک دست
در داخل کف دست دیگر
و بالعکس

اکنون دستهای شما کاملاً
تمیز و مطمئن هستند

از همان دستمال برای تمیز کردن
شیر آب استفاده کنید

با یک دستمال حوله ای
بطور کامل خشک کنید

پیام آخر این که :

- برای آگاهی از راههای پیشگیری و آخرین وضعیت بیماری کورونا فقط به اطلاعیه ها و پیامهای وزارت بهداشت کشور توجه کنید .
- به اطلاعاتی که توسط منابع غیر موثق در خصوص گسترش بیماری کرونا و ویروس جدید ۲۰۱۹ از طریق فضای مجازی منتشر می شود اعتماد نکنید .

با تشکر از صبر و حوصله شما

